

Aan:

Ministerie van Economische Zaken,
Postbus 30316, 2500 GH Den Haag
(Elektronisch via
<http://www.internetconsultatie.nl/wsvstroom>)

Plaats en datum

Utrecht, 8 september 2014

Ons kenmerk

Br-secr 400N

Uw kenmerk**Onderwerp:**

Reactie NWEA internetconsultatie op STROOM, “Voorstel van wet houdende regels met betrekking tot de productie, het transport, de handel en de levering van elektriciteit en gas (Elektriciteits- en gaswet)”.

Geachte heer Kamp,

Hierbij maakt NWEA graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op het “Voorstel van wet houdende regels met betrekking tot de productie, het transport, de handel en de levering van elektriciteit en gas (Elektriciteits- en gaswet)”.

NWEA staat positief tegenover het voornemen in dit wetsvoorstel om de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet samen te voegen, en ziet een aantal positieve veranderingen die nodig zijn voor de realisatie van de doelstelling van 14% hernieuwbare energie in 2020 en 16% in 2023. De 6.000 MW wind op land in 2020 en de 4.450 MW wind op zee in 2023 – zoals opgenomen in het Energieakkoord- zijn hier een onmisbaar onderdeel van. De voorgestelde samenvoeging bevat echter een aantal ongewenste veranderingen en onduidelijkheden, die we hieronder graag uiteen zetten, waarbij we onderscheid maken tussen de punten van belang voor Wind op Zee en de punten van belang voor Wind op Land.

Dit concept wetsvoorstel strekt tot herziening van de wetgeving inzake elektriciteit en gas. Het is onderdeel van de wetgevingsagenda STROOM. Met de nieuwe Elektriciteits- en Gaswet geeft de Rijksoverheid invulling aan (een deel van) de verantwoordelijkheid die voortvloeit uit het Energieakkoord.

Het doel van STROOM is te komen tot wetgeving die duidelijker en eenvoudiger is, met minder regeldruk voor bedrijven en minder lasten voor de overheid. Wetgeving die bovendien op inzichtelijke wijze is geënt op de Europese wetgeving, die een concurrerende economie faciliteert en die de transitie naar een duurzame energiehuishouding optimaal ondersteunt. Dit kan door de wetgeving te stroomlijnen, optimaliseren en moderniseren.

Partijen zijn uitgenodigd om te reageren op hoofdstuk 1 (definities) en hoofdstuk 4, 5 en 6 waarin beleidsinhoudelijke wijzigingen zijn voorgesteld ten aanzien van de taken & inrichting van systeembeheerders en de tariefregulering. In deze hoofdstukken zijn de keuzes uitgewerkt die op deze onderwerpen zijn vastgelegd in de brief aan de Tweede Kamer over STROOM ((Kamerstukken II 2013/14, 31 510, nr. 49). Een aantal aspecten van de tariefregulering van het net op zee is in deze versie van het wetsvoorstel nog niet verwerkt.

Wind op zee

Inleiding

Windenergie op land en windenergie op zee bevindt zich in Nederland in een cruciale fase. In het Energieakkoord voor duurzame energie van september 2013 zijn de doelen van het kabinet Rutte-Samsom voor de hoeveelheid duurzaam op te wekken energie verder vertaald naar concrete stappen. Daarin spelen windenergie op land en windenergie op zee een belangrijke rol. Om de kosten van deze vorm van energieopwekking op termijn steeds minder afhankelijk te maken van overheidssubsidies zijn in het energieakkoord ook belangrijke afspraken gemaakt – in lijn met de eerder gesloten Green Deal Wind op Zee tussen overheid en NWEA – voor een kostenreductie van op termijn 40%. Deze kostenreductie zal tot stand worden gebracht door inspanningen van zowel de industrie als van de overheid. Ook het TKI Wind op Zee heeft hierbij waardevolle inbreng, gesteund door kennisinstellingen en industrie.

De aanwijzing van TenneT als transmissiesysteembeheerder voor zowel de aanleg als het in bedrijf houden en onderhouden van het net op zee is daarvan een belangrijk onderdeel van de inspanningen van de overheid. Ook de wet- en regelgeving over hoe er met (de kosten van) dit net moet worden omgegaan en hoe de verhoudingen en verdeling van de risico's worden geregeld tussen de transmissiesysteembeheerder en de windparkontwikkelaars en – eigenaren zijn daarbij wezenlijk.

Veel van deze zaken worden geregeld in de wet STROOM.

NWEA vindt het van het grootste belang dat de consequenties en de invloed van deze wet op de beoogde kostenreducties de zo noodzakelijke aandacht krijgt. Belangrijk is hierbij de kamerbrief 31.510-49 van 18 juni 2014, waarin veel uitspraken zijn gedaan over die kosten, echter zonder dat dit tot op heden (voldoende) inzichtelijk en navolgbaar is gemaakt. Dit vormt een handicap om alle consequenties van de voorliggende wet goed te kunnen inschatten, vooral waar het gaat om kosten en kostenreductie(s). NWEA zal hier in een afzonderlijke brief later op terugkomen. De brief die nu voor u ligt beperkt zich tot de artikelen van de concept wet STROOM, en pleit onder andere voor een andere verdeling van risico's op schade of vertraging met als leidraad dat risico's het best kunnen worden gedragen door die partij die daar het meeste invloed op kan uitoefenen. Uiteindelijk zal dat ook tot de laagste macro-economische kosten leiden, en in dit geval tot de laagste stroomprijs, de belangrijkste voorwaarde om de doelstellingen in het energieakkoord ook daadwerkelijk te kunnen halen.

In deze reactie op de concept wet STROOM richt NWEA zich – uiteraard - tot die wetsonderdelen die betrekking hebben op de windenergie, op land en op zee.

Gezien de korte tijd én de vakantieperiode waarin deze consultatie (grotendeels) plaatsvindt houdt NWEA zich het recht voor om ook hierna nog met bevindingen te komen.

Hieronder onze concrete bevindingen en voorstellen, gegroepeerd rond vijf thema's:

1. Gemeenschappelijk doel: kostendaling wind op zee

De overheid en de industrie zijn samen overeen gekomen om gezamenlijk de kostprijs van offshore windenergie op termijn met 40% te laten dalen

De verantwoordelijkheid van de overheid voor het bereiken van dit doel is onder andere om zorg te dragen voor een optimaal stimuleringsregime en bijbehorende wetgeving.(vergunningen en netaansluitingen).

NWEA pleit hierbij voor een duidelijkheid, wie is waar verantwoordelijk voor, en voor een systeem dat financierbaar is en met acceptabele risico's. Dit alles met het doel de maatschappelijke kosten voor windenergie op zee zo laag mogelijk te houden. Een en ander is ook eerder al vastgelegd in de Green Deal wind op zee en in het Energieakkoord voor duurzame groei.

2. **Basisprincipes voor een efficiënt systeem voor het net op zee, en risico's te managen door de daartoe best uitgeruste partij**

De uiteindelijke risico's moeten worden gedragen door die partij die deze risico's het best kan beïnvloeden en beheersen. Zodra het risico wordt gelegd bij de partij die daar geen of minder invloed op kan uitoefenen, dan worden de kosten van een dergelijk risico door die partij hoger ingeprijsd én ontbreekt er een stimulans bij de partij die dat risico juist wel kan beheersen of verminderen maar er niet verantwoordelijk voor is.

De kosten van offshore windenergie zullen dus macro-economisch het laagst zijn als de risico's bij die partij worden gelegd die deze risico's het best kan beïnvloeden. En de kostprijs van offshore windenergie zal macro-economisch hoger zijn als die risico's worden gelegd bij de partij die geen of weinig controle heeft over dat risico. Dit zal voor ieder onderdeel afzonderlijk steeds goed moeten worden afgewogen.

De aansprakelijkheidsregeling en de opgelopen schade door een vertraagde of uitvallende verbinding moet in deze wetgeving volledig geregeld worden.

Concrete risico's die kunnen optreden bij de realisering van een offshore netaansluiting zoals nu wordt geregeld in de wet STROOM zijn, bij een vertraging, uitval of onderbreking van die netaansluiting:

- Gemiste stroominkomsten: €40-€50/MWh, voor een gemiddeld windpark komt dat neer op €5mln to €6mln per maand, wat niet acceptabel is, zeker niet als de onderliggende oorzaak (risico's) niet kan worden beheerst door de ontwikkelaar,
- Gemiste subsidie: €100/MWh, of ongeveer €10-12 miljoen per maand voor een gemiddeld windpark,
- Extra kosten door vertraging:
 - uitstel van de installatie van turbine (turbines kunnen alleen worden geïnstalleerd als er een stroomvoorziening is) en daarmee afbestellen van (dure) schepen en op een later moment opnieuw laten komen (voor een nog hogere prijs, als ze al beschikbaar zijn), dit loopt snel in de miljoenen (biedingen zijn gebaseerd op een tijdslijn die is afgestemd met de uitvoerende bouwbedrijven),
 - uitstel van aanleg aansluitkabels met vergelijkbare consequenties,
 - wel turbines installeren met een noodstroomvoorziening (dieselgenerator) op elke turbine (hoge extra kosten),
 - extra afschrijving op turbines en andere assets die voor het werkelijke gebruik worden geïnstalleerd.

In Duitsland worden de gemiste inkomsten gecompenseerd door 90% van de totale inkomsten (subsidie en elektriciteitsinkomsten) van het windpark te vergoeden.

In Denemarken, waar de netkosten (ook) volledig zijn gesocialiseerd, is de ontwikkelaar 100% gedekt voor vertragingen in de aanleg van het net, en komt iedere productiebeperking die de transmissiesysteembeheerder oplegt aan de parkeigenaar (en na goedkeuring van de productieplanningen) in aanmerking voor compensatie, en is de transmissiesysteembeheerder verplicht om de windparkeigenaar volledig schadeloos te stellen in geval van gepland en ongepland onderhoud van het transmissiesysteem.

3. De concept wet STROOM over de aansluitingen op zee is niet efficiënt en zal wind op zee onnodig duur maken.

Het systeem zoals weergegeven in de conceptwet STROOM voldoet niet aan bovenstaande voorwaarden. Daardoor zal windenergie op zee duurder worden dan nodig. Er is dan een reële kans dat er geen biedingen worden uitgebracht omdat het risicoprofiel leidt tot een hogere kostprijs dan het vastgestelde basisbedrag voor de tender.

4. Verbetering van de concept wet STROOM.

NWEA zal hieronder aangeven waar het concept wetsvoorstel kan worden verbeterd en hoe bovenstaande uitgangspunten beter *tot hun recht* kunnen komen:

A. Het inbouwen van de juiste prikkels voor zowel de transmissiesysteembeheerder om de netaansluiting op tijd op te leveren en de windparkexploitant om deze op tijd in gebruik te nemen en vergoeding van gemiste inkomsten en extra kosten bij vertraging door de transmissiesysteembeheerder (art. 5.7)

De regeling heeft nu geen juiste prikkel ingebouwd voor de transmissiesysteembeheerder om de netaansluiting op tijd op te leveren,

Voorop staat dat producenten er vooral bij gebaat zijn wanneer de transmissiesysteembeheerder tijdig een aansluiting realiseert en transportcapaciteit en in stand houdt. Een verplichting om in bepaalde gevallen schadevergoeding te betalen dient vooral als prikkel om de afspraken na te komen. Naar de mening van NWEA is die prikkel in artikel 5.7 te zwak. Conform het wetsvoorstel mag de transmissiesysteembeheerder deze schadevergoedingen verhalen via de transporttarieven, tenzij er sprake is van grove nalatigheid. Een betere prikkel zou zijn wanneer de schadevergoedingen uit de verlies- en winstrekening van de transmissiesysteembeheerder moeten worden betaald. Dan ontstaat een veel sterkere (management) drive in de organisatie om ook feitelijk op tijd op te leveren of de transportcapaciteit in stand te houden. NWEA stelt derhalve voor om deze prikkel in de wet op te nemen.

Over de schade die voor vergoeding in aanmerking komt, het volgende:

De schadevergoeding kan zien op schade ontstaan door uitgestelde inkomsten (lid 5) als gevolg van te late oplevering van de aansluiting of onderbreking van het transport. Hiervan gaan eerst nog nader te bepalen perioden van af (deze zijn in het wetsvoorstel nog aangeduid met 'PM'): de schadevergoeding dekt daarom per definitie niet alle uitgestelde inkomsten.

De formulering van het wetsvoorstel zou verder zodanig moeten zijn dat ook de inkomsten worden vergoed die worden gemist. In de eerste plaats benadrukt NWEA in dat verband dat de stellige passage in de concept-MvT over subsidies, feitelijke grondslag mist. De MvT zegt: "Misgelopen subsidie komt niet voor vergoeding in

aanmerking, omdat de SDE+ voldoende ruimte biedt voor eventuele vertraging.” De ruimte die de SDE+ biedt is evenwel momenteel onderwerp van discussie met uw Ministerie; de uitkomst ervan staat geenszins vast. De passage waarin deze veronderstelling is opgenomen, kan dus niet in de MvT worden opgenomen.

B. Verantwoordelijkheid voor risico's bij die partij die deze het best kan managen en beïnvloeden

In het huidige concept wetsvoorstel is dat niet het geval.

In de memorie van toelichting wordt gesproken over een prikkel om de planning af te stemmen. Maar afstemmen houdt in zichzelf geen prikkel in. De aanleg van het net en daarmee ook of dat vertraagd (of versneld) wordt aangelegd wordt uitsluitend gemanaged door de transmissiesysteembeheerder. Aan hem kan dus alleen de prikkel worden opgelegd om op tijd te zijn. De afstemming zit al in de bieding van de ontwikkelaar en die bieding is weer gebaseerd op een (vast) tijdschema. De verantwoordelijkheid gaat niet over het afstemmen maar juist over wat er gebeurt als het fout gaat en de planning (van de aanleg van het net) niet wordt gehaald doordat bijvoorbeeld onderaannemers hun afspraken niet nakomen of dat een vergunning (aan de transmissiesysteembeheerder niet op tijd wordt afgegeven. Windpark ontwikkelaars hebben geen enkel middel in handen om die risico's (van vertraging bij de netbeheerder) te beïnvloeden, noch dat zij op enige manier die aanleg kunnen versnellen of op tijd kunnen herstellen als dat noodzakelijk is. En zoals aangegeven is er voor de transmissiesysteembeheerder geen enkele prikkel om te versnellen. Dat geeft geen vertrouwen dat die transmissiesysteembeheerder zijn prioriteit altijd bij een tijdige oplevering zal leggen als er iets fout gaat. En dat kan weer tot grote schade bij de ontwikkelaar leiden.

Overheid (aandeelhouder van TenneT) of de transmissiesysteembeheerder zelf zijn beter in staat om het risico van een vertraagde of kapotte verbinding te beheersen dan de ontwikkelaar (die in dit systeem het risico op geen enkele manier onder controle heeft).

De biedingen van de windparkontwikkelaars op de subsidietenders zijn gebaseerd op bindende aanbiedingen van (onder)aannemers en leveranciers, die zelf weer afhankelijk zijn van hun eigen planning en inzet van schepen én van gunstige weerperiodes. Als daarin vertraging optreedt dan kan de schade groot zijn.

Daarom zal op het moment van de aanbieding op de subsidietender de aansluitdatum van de netaansluiting gegarandeerd moeten zijn en met voldoende garanties en prikkels dat die planning ook zal worden waargemaakt.

Omdat de transmissiesysteembeheerder verantwoordelijk wordt voor de aanleg en aansluiting van het net op zee, is dat de enige partij die de daarmee gepaard gaande risico's kan beïnvloeden en managen en daarmee ook verantwoordelijk moet worden gemaakt voor de tijdigheid daarvan, en voor de schade van ontijdigheid, door ook voor hem voldoende prikkels in te bouwen. De ontwikkelaar heeft die invloed niet.

Deze prikkels bestaan er dan uit dat de transmissiesysteembeheerder de schade (zie bij '2') moet vergoeden die de ontwikkelaar oploopt door de niet tijdige aansluiting op het net veroorzaakt door de te late oplevering van de transmissiesysteembeheerder.

Dit moet in de wet afdoende worden geregeld.

C. De risico's voor ontwikkelaars en financiers op een aanvaardbaar niveau.

Dat is in het concept wetsvoorstel STROOM nu niet het geval en zijn zelfs onacceptabel groot.

Zelfs in het Duitse systeem, waar de dat aanmerkelijk gunstiger is dan wat nu in het conceptwetsvoorstel STROOM voorligt, leiden ontwikkelaars desondanks (grote) schade door het niet tijdig aansluiten door de transmissiesysteembeheerder. In Duitsland worden de gemiste inkomsten gecompenseerd door 90% van de totale inkomsten (subsidie en elektriciteitsinkomsten) van het windpark te vergoeden. In Denemarken, waar de netkosten (ook) volledig zijn gesocialiseerd, is de ontwikkelaar 100% gedekt voor vertragingen in de aanleg van het net, komt iedere productiebeperking die de transmissiesysteembeheerder oplegt aan de parkeigenaar (en na goedkeuring van de productieplanningen) in aanmerking voor compensatie en is de transmissiesysteembeheerder verplicht om de windparkeigenaar volledig schadeloos te stellen in geval van gepland en ongepland onderhoud van het transmissiesysteem.

In het concept wetsvoorstel is nu aangegeven dat alleen de time value of money wordt gecompenseerd, en alleen voor het subsidiedeel, en worden de (gederfde) inkomsten uit de stroomprijs uitgesloten (bij €150/MWh is dat ongeveer 30%). Ook wordt de schade door vertraging in de aanleg van het park, die aanzienlijk kan zijn, uitgesloten. In de huidige SDE regeling met de vollasturen cap is het onwaarschijnlijk dat een vertraging van bijvoorbeeld 6 maanden ooit kan worden terugverdiend in het volgende jaar. Zelfs in het Duitse systeem kunnen de verliezen voor de ontwikkelaar substantieel oplopen in geval de netaansluiting te laat is (liquidated damages plus 10% inkomsten is bij elkaar zo €50mln.).

De vertraging moet ook gebonden worden aan een maximum, vergelijkbaar als in het Duitse systeem.

D. De schaderegeling niet via de SDE

De schaderegeling bij een vertraagde of beschadigde verbinding is, zoals beschreven in de wetgeving, onvoldoende, onduidelijk, en niet op een efficiënte manier weergegeven. Het vormgeven van de risicoafdekking via de SDE is onwenselijk, ineffectief en onduidelijk

De aansprakelijkheidsregeling en de opgelopen schade door een vertraagde of uitvallende verbinding moet niet in de SDE maar moet in deze wetgeving STROOM volledig worden geregeld. Bovendien is de SDE te gecompliceerd, nog niet bekend en kan eenvoudig worden gewijzigd.

NWEA pleit al langere tijd voor het aanpassen van de SDE+ regeling zonder vollasturencap, of met een zeer ruime vollasturencap. Dat is een eerste vereiste voor een kostenefficiënte uitrol van offshore windenergie en is een van de voorwaarden om het systeem kosteneffectief genoeg te maken om de beoogde kostenreductie te kunnen halen. De vollasturencap leidt juist tot een inefficiënte technologiekeuze.

De aanname dat de gemiste SDE het volgende jaar kan worden terugverdiend is dan in strijd met een efficiënt SDE systeem. Een systeem zonder vollaasturen cap stimuleert een optimale technologie keuze, maar verhindert dat de subsidie het volgend jaar kan worden terugverdiend. De misgelopen subsidie kan dan pas worden terug verhaald in jaar 21, dus 20 jaar uitstel van inkomsten. Bij een discontovoet van 7% betekent dat dat de overheid 3,87x het totaal aan gemiste inkomsten zou moeten betalen in jaar 21. Dit is voor niemand een gunstige manier om het op te lossen. Ook hoeft de discontovoet van de ontwikkelaar niet hetzelfde te zijn als die in de garantieregeling, wat nog extra schade voor de ontwikkelaar kan opleveren. In de wet STROOM moet een afdoende schaderegeling worden opgenomen welke niet via de SDE mag lopen.

E. Een (hoge) beschikbaarheid van het net door de transmissiesysteembeheerder gegarandeerd in een garantieregeling

De transmissiesysteembeheerder claimt dat de kosten van offshore windenergie worden verlaagd door de grotere beschikbaarheid van het net. Dit is alleen het geval als deze beschikbaarheid wordt gegarandeerd in een garantieregeling. Als die er niet is kunnen windpark ontwikkelaars deze ook niet meerekenen in de business case waarop zij hun tenderbod baseren. Zij hebben immers geen controle over de beschikbaarheid, wat zal leiden tot een hogere risico inschatting hogere biedprijs en dus hogere kosten voor offshore windenergie.

De maximaal toegestane stroomonderbreking per jaar dient te worden gekoppeld aan de geclaimde beschikbaarheid van het net. Bijvoorbeeld bij 99% beschikbaarheid mag er maximaal 3,5 dagen stroomonderbreking per jaar zijn. Dit moet worden opgenomen in de wet STROOM.

F. De dataverbinding naar de windturbines geregeld in de wet.

Naast het elektrisch verbinden van de windparken met het net moet ook een glasvezel dataverbinding met het park tot stand kunnen worden gebracht. De transmissiesysteembeheerder moet hiervoor ook verantwoordelijk worden gemaakt en voldoende kunnen investeren in geschikte datakabels voor de aansturing en datatransmissie van en naar het windpark. Er moet afstemming zijn tussen de ontwikkelaar van het windpark en de transmissiesysteembeheerder om de benodigde specificaties van deze verbinding vast te stellen, evenals de locatie aan land van het controle/serverstation van het windpark en de locatie van de (data)kabel. Dit moet opgenomen worden in de wet STROOM.

5. **De kosten voor het net op zee genoemd in de kamerbrief 31.510-49 van 18 juni 2014 zijn te hoog:**

De kosten die door de transmissiesysteembeheerder worden genoemd in de kamerbrief zijn te hoog, berekeningen van de ontwikkelaars komen veel lager uit.

In het geval dat de berekende maximum basisprijs wordt verlaagd met de (omgerekende) kosten van het de aanleg van het net (wat in Green Deal Wind op Zee *niet* het uitgangspunt is), lijken de kosten die de transmissiesysteembeheerder nu noemt erg hoog: €2mld tot €3mld. Windparkontwikkelaars komen uit op lagere bedragen voor het aansluiten van 3450MW: minder dan €2mld. De kostenreductie die de transmissiesysteembeheerder zegt te kunnen bewerkstelligen is daarmee ook lager dan dan nu wordt geclaimd. Het is onduidelijk hoe er €3mld kan worden bespaard als de

totale kosten rond of onder €2mld liggen. Bij een kostenreductie van €3mld en uiteindelijke kosten van €2mld to €3mld, zouden de oorspronkelijke kosten op €5mld tot €6mld moeten liggen. Recent heeft het ministerie samenvattingen van een klein deel van de onderliggende rapporten vrijgegeven, maar de onderbouwing en validatie van cijfers daarin is onvolledig en niet navolgbaar.

NWEA zal hierover in een aparte brief nadere opheldering vragen, maar adresseert het onderwerp hierbij, gezien de grote invloed die deze veronderstellingen hebben op de uitrol van het net en de uitrol van wind op zee en dus ook voor de relevante artikelen en Memorie van Toelichting van de (concept) wet STROOM.

Wind op Land

NWEA juicht toe dat de aanpassingen de combinatie van stopcontacten en een flat rate voor Wind op Land mogelijk gaat maken. Samen met de mogelijkheid om – bij stopcontacten waar geen vergelijkbare belastinggroei te verwachten valt- tot enkelvoudige kabel- en lijnverbindingen over te gaan, zal dit zowel de kosten per netaansluiting als de maatschappelijke kosten danig verlagen.

De uitgangspunten van NWEA voor de netaansluiting van 6.000MW WoL zijn:

1. Het bereiken van de laagste maatschappelijke totaalkosten van netbeheerders & windparken voor de netaansluiting voor 6000 MW windparken WoL;
2. De stopcontacten voor de 6.000 MW WoL worden zo snel mogelijk gerealiseerd in de gebieden die door alle provincies planologisch zijn aangegeven, omdat uiterlijk in 2020 in totaal 6000 MW WoL operationeel moet zijn;
3. NWEA pleit voor gesocialiseerde stopcontacten voor de netaansluiting van de 6.000 MW WoL waarbij de windparken tegen een flatrate/MW (voortvloeiend uit de combinatie van netplan en investeringsplan) aansluiten op dit stopcontact en zelf de netaansluiting verzorgen van hun windpark naar dit stopcontact. De kosten voor deze socialisatie van de stopcontacten worden door de BV-Nederland terugverdiend door een navenant lagere generieke vergoeding voor netaansluiting in de SDE+ op te nemen.

NWEA stelt voor concrete wijzigingen in de Elektriciteitswet en Codes te maken om mogelijk te maken dat:

4. alle stopcontacten voor de 6.000 MW WoL op locaties zoals door alle provincies uiterlijk op 31 december 2014 moeten zijn aangewezen, door EZ als 'Nuttig en noodzakelijk' worden aangemerkt, zodat de netbeheerders snel aan de slag kunnen en geen tijdsintensieve goedkeuringsprocedures door de ACM meer vereist zijn;
5. de verbindingen van deze windparkstopcontacten naar het elektriciteitsnet zowel door de regionale netbeheerders als door Tennet niet verplicht op basis van 'n-1' maar ook goedkoop enkelvoudig aangelegd mogen worden, bij stopcontacten waar geen vergelijkbare belastinggroei te verwachten valt. Inspectie en onderhoud van deze enkelvoudige stopcontacten kunnen namelijk tijdens windarme periodes worden uitgevoerd en eventuele opbrengstderving door graafschade kan bijna altijd worden verhaald op de veroorzaker. De mogelijkheid van enkelvoudige verbindingen zal de kosten van deze socialisatie beduidend omlaag brengen.

Daarnaast wil NWEA op de volgende ongewenste aanpassingen en/of omissies wijzen:

Het wegvallen van de 10 MVA grens (artikel 27)

Zowel het wegvallen van artikel 27, 2e lid onder d als de voorgestelde wettekst artikel 5.10, 2e lid met bijbehorende toelichting zijn beleidswijzigingen die voor NWEA erg onwenselijk zijn. Voor kleine duurzame initiatieven als Dorpsmolens en dergelijke blijft deze 10 MVA grens namelijk een belangrijke factor voor de financiële haalbaarheid. NWEA stelt daarom

voor om deze zekerheid niet bij voorbaat weg te nemen, maar eerst het voorgestelde vernieuwingspakket van flatrate en gesocialiseerde stopcontacten na implementatie te evalueren zónder het opheffen van de <10 MVA grens, waarna opnieuw bekeken kan worden of de grens nog nodig is voor kleine initiatieven of niet. De 10 MVA-grens gaat daarnaast niet alleen over de methode van kostentoedeling, maar ook over de mogelijkheid de realisatie van de aansluiting zelf aan te besteden. Deze mogelijkheid van aanbesteding is een belangrijke verworvenheid. Voor een uitgebreidere toelichting hierop verwijst NWEA naar de zienswijze van PAWEX die zij volledig onderschrijft.

Coördinatieregeling vrijwel gelijkluidend overgenomen

NWEA acht het een omissie in de huidige Elektriciteitswet 1998 dat de provinciale coördinatieregeling er niet goed in is opgenomen en vinden het een gemiste kans dat dit in het voorliggende wetsvoorstel zonder aanpassing wordt overgenomen. De ruimtelijke module en de uitvoeringsmodule zijn niet goed op elkaar aangesloten. De provincie komt pas aan bod voor het maken van een inpassingsplan indien de gemeente niet meewerkt. Daarentegen is de provincie wel bevoegd gezag voor de uitvoeringsbesluiten. Wij verzoeken daarom om in het voorliggende wetsvoorstel de systematiek voor de ruimtelijke module ook voor de uitvoeringsmodule te volgen. Dit zou betekenen dat indien een gemeente niet van haar bevoegdheden gebruik wil maken voor de realisatie van een windpark van 5 tot 100 MW, de provincie de bevoegdheid tot het nemen van de uitvoeringsbesluiten kan overnemen op verzoek van de initiatiefnemer. In de Rijkscoördinatieregeling is dit wel al op deze wijze geregeld.

De coördinatieregelingen zouden nog efficiënter worden, wanneer clustering van de vergunningen -zoals momenteel mogelijk is in de Tracéwet- overgenomen zouden worden. Dit zou betekenen dat de mogelijkheid van meerdere clusters van vergunningen eenvoudig te realiseren is.

Commentaar per artikel:

Paragraaf 2.2 heeft als titel "Rijkscoördinatieregeling". Deze titel dekt de lading niet, immers, ook de provinciale coördinatie is in deze paragraaf opgenomen.

De tweede verwijzing in Artikel 2.8 lid 1 naar "Artikel 2.6, eerste lid" moet zijn "Artikel 2.7, eerste lid".

In Artikel 11.3 lid 2 is, in tegenstelling tot de huidige regeling, niet de productie-installaties die onder de provinciale coördinatie vallen aangewezen als openbaar werk van algemeen nut in de zin van de Belemmeringenwet privaatrecht. Aan Artikel 11.3 lid 2 zou achter "Artikel 2.3, eerste lid" moeten worden toegevoegd "en Artikel 2.7, eerste lid".

Definities:

NWEA wil benadrukken dat de definitie voor "aansluiting" een aanpassing behoeft omdat in specifieke gevallen het kan voorkomen dat door het aansluiten van een windpark met een directe lijn op een gesloten distributie systeem (GDS) een extra netaansluiting uitgespaard wordt, waarmee de totale kosten van de ontwikkeling van een windpark naar beneden gaan. Om deze optie te waarborgen zou de definitie van een aansluiting in de wet (Hoofdstuk 1, algemene bepalingen) aangepast moeten worden op de volgende manier:

"Één of meer leidingen ten behoeve van transport van elektriciteit of gas die een systeem verbinden met een installatie of een directe lijn of die een systeem, een installatie of een directe lijn verbinden met een gesloten distributiesysteem."

Dit is ook in lijn met onderdeel d van definitie van installatie waarin wordt gesuggereerd dat de installatie een voorziening bevat die de directe lijn beveiligd. De aansluiting bestaat immers uit de knip, de verbinding en de beveiliging.

Verder sluit NWEA zich, net als PAWEX, aan bij opmerkingen die gemaakt worden in de reactie van VEMW op dit wetsvoorstel ten aan van het niet eenduidig overnemen van definities uit Europese wetgeving.

Geforceerd streven naar stroomlijning van wetgeving elektriciteit en gas

NWEA begrijpt de wens toe te willen naar integratie van de wetgeving van elektriciteit en gas, maar onderschrijft ook de risico's die VEMW in haar reactie noemt hierover. NWEA meent dat stroomlijning alleen mogelijk is wanneer gasnetten en warmte-koude netten óók onder de verantwoordelijkheid van de "geïntegreerde netbeheerder" vallen. Aspecten als het faciliteren van vraagsturing, smart grids en geïntegreerde oplossingen met alle technologieën zijn in dit wetsvoorstel onvoldoende ingebed.

Ongewenste inperking van rechtsbescherming

NWEA onderschrijft ook de opmerkingen van PAWEX over de ongewenste inperking van rechtsbescherming wat betreft het risico dat de onafhankelijke positie van de ACM wordt ingeperkt en de ongewenste inperking van de rechten van 'afnemers'.

Uiteraard zijn wij graag bereid aanvullende toelichting te geven op de hierboven gegeven reactie op het concept wetsvoorstel STROOM.

Met vriendelijke groet,

Ton Hirdes,

directeur Nederlandse Wind Energie Associatie, NWEA

Met betrekking tot Offshore Wind:

Ter illustratie van de in deze brief genoemde buitenlandse regelingen, een artikel over het Duitse en een artikel over het Engelse systeem:

<http://offshrw.in/WFW-GOGC1212>

<http://offshrw.in/WPM-GrdCRIs>

Ter illustratie van de in deze brief genoemde risico's van vertragingen en stroomonderbrekingen in de netaansluiting op zee en de daarmee gepaard gaande kosten, een aantal berichten hierover uit de buitenlandse pers:

<http://offshrw.in/ill-BrW1>

<http://offshrw.in/ill-Brd1>

<http://offshrw.in/ill-Trnl>

<http://offshrw.in/ill-Rfgt>

<http://offshrw.in/ill-Grmn>

<http://offshrw.in/ill-DnTsk>

<http://offshrw.in/ill-BrW2>